

PACJENCIE, PACJENTKO PAMIĘTAJ!

Znajomość zasad przygotowania pacjenta do pobrania materiału oraz wpływu czynników wewnętrznych i zewnętrznych pozwala na prawidłową interpretację wyników badań

WPŁYW DIETY

Bezpośredni wpływ diety na wynik badania może wiązać się ze wzrostem stężenia spożytych w posiłku substancji (*glukozy, trójglicerydów*) lub *ogólnoustrojową reakcją na posiłek (wzrost OB wzrost leukocytozy, spadek fosforanów)*. Lipemia po posiłkowa może interferować z metodą oznaczania niektórych substancji.

WPŁYW PORY DNIA

Stężenie niektórych parametrów we krwi i moczu wykazuje zmienność dobową. Szczególną uwagę należy zwrócić na zalecenia dotyczące pobierania materiału do oznaczeń hormonów (*TSH, prolaktyna, kortyzol*).

WPŁYW POZYCJI CIAŁA

Po kilkudziesięciu minutach przebywania w pozycji stojącej następuje zagęszczenie krwi o około 10%. Pionizacja ciała może powodować wzrost stężenia: białka, cholesterolu, wapnia, magnezu, hematokrytu, liczby krwinek czerwonych i białych. Po dłuższym przebywaniu w pozycji stojącej może wystąpić białkomocz ortostatyczny.

WPŁYW STYLU ŻYCIA

Szczególne znaczenie ma wpływ zwyczajów żywieniowych na parametry gospodarki lipidowej, węglowodanowej i przemian białkowych. Na wyniki badań mogą mieć wpływ takie czynniki jak praca w okresie nocnym, podróże, regularny wysiłek fizyczny oraz środowisko.

WYSIŁEK FIZYCZNY

Wysiłek fizyczny bezpośrednio przed pobraniem krwi może mieć wpływ na wyniki badania w związku z:

- ✓ zagęszczeniem krwi o ok. 10 % spowodowanym wzrostem ciśnienia hydrostatycznego;
- ✓ zwiększonym zużyciem substancji energetycznych (*spadek glukozy, trójglicerydów*);
- ✓ uwolnieniem do surowicy enzymów pochodzenia mięśniowego (*wzrost CK, AST, ALT, LDH*);
- ✓ ogólnoustrojową reakcją na wysiłek fizyczny (*wzrost liczby leukocytów, zmiany stężeń hormonów*).

WPŁYW ALKOHOLU

Dla standaryzacji przygotowania pacjenta do badania zaleca się abstynencję od alkoholu w okresie 2-3 dni przed badaniem. Alkohol silnie stymuluje wzrost aktywności GGTP, MCV, neutrocytów o jądrze wielopłatowym.

WPŁYW CYKLU MIESIĘCZNEGO

Zależność od cyklu miesięcznego wynikająca z odpowiedzi ogólnoustrojowej obserwuje się dla: żelaza, fosforanów, cholesterolu, OB, liczby leukocytów, płytek krwi.

STRES PSYCHICZNY

Wpływ stresu psychicznego jest bardzo trudne do wyeliminowania. Pod jego wpływem obserwuje się wzrost: aldosteronu, angiotensyny, katecholamin, kortyzolu, prolaktyny, reniny, somatotropiny, T S wazopresyny, albuminy, fibrynogenu, glukozy, insuliny, mleczanów, cholesterolu.

WPŁYW ZABIEGÓW DIAGNOSTYCZNYCH I TERAPEUTYCZNYCH

- ✓ zabiegi operacyjne
- ✓ wlewy dożylnie i transfuzje
- ✓ punkcje, iniekcje, biopsje
- ✓ endoskopia
- ✓ dializy
- ✓ środki kontrastowe
- ✓ leki
- ✓ promienie jonizujące